

Aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. de Ministers Helder en Dijkstra
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Betreft: Reactie internetconsultatie Wet vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen

Maastricht, 25 februari 2024

Geachte Ministers Helder en Dijkstra,

In mijn hoedanigheid van psychiater en psychotherapeut wil ik hierbij mijn reactie op het wetsvoorstel vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen aan u kenbaar maken.

Met grote zorg heb ik kennisgenomen van het wetsvoorstel. Mijn bezwaren hiertegen werk ik hieronder summier uit. Mijn kernboodschap is dat de continuïteit, beschikbaarheid en betaalbaarheid van de zorg, in het bijzonder de psychotherapie en hiermee de directe patiëntbelangen, door het huidige wetsvoorstel verregaand in het gedrang zullen komen.

Beperking van de voorgenomen wetswijziging voor psychiaters

Op dit moment hebben psychiaters het recht om zich desgewenst aanvullend te bekwamen tot psychotherapeut en zich als dusdanig te laten registreren tot psychotherapeut BIG. Momenteel bestaat kortom voor iedere psychiater wettelijk de route om ook psychotherapeut te worden. Indien het huidige wetsvoorstel wordt aangenomen, bestaat er geen reële mogelijkheid meer voor de psychiater om zich expliciet als psychotherapeut conform de Wet BIG te laten registreren. Enkel de opleidingsroute tot het nieuwe beroep 'klinisch psycholoog - psychotherapeut' resulteert in een expliciete registratie conform de wet BIG, waarbij de beroepsbeoefenaar expliciet met de aanduiding '-psychotherapeut' naar buiten mag treden. Wettelijk wordt uitgaande van de voorgestelde nieuwe beroepenstructuur de opleidings- en registratieroute tot evenals de bijbehorende betiteling als psychotherapeut voor psychiaters onmogelijk. Kortom een duidelijke beperking. Overigens ook voor psychiaters in opleiding, die de ambitie hebben zich nadien nader te bekwamen en registreren als psychotherapeut.

Het wetsvoorstel druist in tegen het bestuursrechtelijke gelijkheidsbeginsel

Het meest zwaarwegende bezwaar is dat het huidige wetsvoorstel een onacceptabele vorm van ongelijkheid zal sanctioneren: er wordt rechtsongelijkheid gecreëerd. In welk opzicht? Van twee bestaande Wet BIG art. 14 beroepen, i.e. de psychiater en de klinisch-psycholoog, die op dit moment bevoegd en bekwaam zijn met betrekking tot psychotherapie, verkrijgt op grond van de beoogde wetswijziging slechts één van de twee art. 14 beroepen het recht om de beschermde titel '-psychotherapeut' deel te laten uitmaken van de nieuwe beroepstitel, namelijk enkel de 'klinisch psycholoog - psychotherapeut'. De psychiaters verliezen op grond van de beoogde wetswijziging wettelijk het recht om de titel c.q. deeltitel '-psychotherapeut' te dragen, aangezien de route die tot deze titel leidt non-existent zal zijn. Deze ongelijkheid krachtens het wetsvoorstel gecreëerd wordt, is vanuit bestuursrechtelijk oogpunt onacceptabel, aangezien dit indruist tegen het *gelijkheidsbeginsel*, zijnde één van de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Het wetsvoorstel druist in tegen het bestuursrechtelijke evenredigheidsbeginsel

Het huidige wetsvoorstel druist ook in tegen het evenredigheidsbeginsel, wederom één van de Algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Volgens dit bestuursrechtelijke beginsel *mogen de nadelige gevolgen van een besluit voor één of meer belanghebbenden niet onevenredig zijn in verhouding met de tot het besluit te dienen doelen* (artikel 3:4 lid 2 Algemene wet bestuursrecht ("Awb")). Kortweg gezegd: een besluit dient zo min mogelijk negatieve of nadelige gevolgen te hebben voor betrokken personen of partijen. Het huidige wetsvoorstel brengt echter het hierboven reeds geschetste negatieve gevolg voor psychiaters met zich mee. Het huidige wetsvoorstel benadeelt overigens ook artsen in het algemeen, die zich niet meer kunnen bekwamen en wettelijk registreren als psychotherapeut. Het huidige wetsvoorstel benadeelt daarnaast orthopedagogen, die de mogelijkheid en het recht verliezen om zich te bekwamen tot gezondheidszorgpsycholoog (gezondheidszorgpsycholoog – generalist in termen van de beoogde nieuwe beroepenstructuur) en desgewenst tot psychotherapeut of klinisch psycholoog. Kortom, niet alleen psychiaters, maar meerdere beroepsgroepen, zullen op grond van de beoogde wetswijziging verregaande gevolgen ondervinden wat hun beroepsuitoefening betreft en hiermee de beschikbaarheid en continuïteit van zorg.

Nadelige gevolgen voor psychiaters en hun patiënten

De gevolgen van het huidige wetsvoorstel staan geenszins in verhouding tot de belangen van patiënten, van de verschillende andere beroepsbeoefenaren en het maatschappelijke belang in het algemeen. Psychiaters, die zowel binnen instellingen als vrijgevestigd door hun opleidingsachtergrond veelal de complexere doelgroep bedienen, worden juist door de ongelijkwaardige sanctionering die voortvloeit uit de voorgestelde nieuwe beroepenstructuur de mogelijkheid ontnomen om uitdrukking te geven aan hun psychotherapeutische expertise. Terwijl de Wet BIG krachtens dezelfde wetswijziging de klinisch psychologen – psychotherapeuten deze mogelijkheid wel zal bieden. Deskundigheden op het vlak van psychotherapie zullen maatschappelijk, in het bijzonder voor patiënten, ketenpartners en andere belanghebbende partijen juist onduidelijk worden. Het risico bestaat ook dat met de jaren maatschappelijk het beeld zal ontstaan dat enkel de 'klinisch psycholoog – psychotherapeut' een specialist is op het vlak van psychotherapie. Laten we niet vergeten dat taal performatief is: taal brengt iets teweeg. Een titel of deeltitel wettelijk exclusief toewijzen tot één van twee bestaande beroepsgroepen, zal ontegenzeggelijk in maatschappelijk opzicht de werkelijkheid creëren dat de psychiater geen psychotherapeutische expertise heeft. Ten nadele van psychiaters en hun complexe patiëntencategorie, die er juist maatschappelijk belang bij hebben dat hun psychotherapeutische achtergrond, aanbod en expertise maatschappelijk even zichtbaar en op gelijkwaardige wijze verankerd in de Wet BIG blijft als de klinisch psycholoog – psychotherapeut.

Tot slot wil ik opmerken dat bij de eerder uitgevoerde impactanalyse van de SiRM mijns inziens allerlei aspecten en indirecte maatschappelijke consequenties, zoals hierboven summier en slechts gedeeltelijk door mij genoemd, niet in ogenschouw zijn genomen. Een toetsing van de plannen bij de verschillende beroepsgroepen heeft nimmer plaatsgevonden. Ook niet de huidige standpunten en de belangen van de beroepsgroep der psychiaters zijn niet meegenomen bij de totstandkoming van de huidige voorgestelde nieuwe beroepenstructuur. De psychiaters oftewel de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) maakten geen deel uit van de Stuurgroep en/of Regiegroep die belast waren met de totstandkoming van de huidige voorgestelde nieuwe beroepenstructuur. Er is voorbij gegaan aan de inbreng, standpunten en belangen van circa 4000 psychiaters in Nederland, hun patiënten en de NVvP die hun vertegenwoordigd. Ik kan helaas niet anders concluderen dat binnen de programma

Beroepenstructuur helaas niet de nodige zorgvuldigheid in acht is genomen en dat de belangen van psychiaters en beroepsbeoefenaren én hun patiënten onvoldoende zijn meegenomen.

Ik verzoek ik u daarom dringend het huidige wetsvoorstel 'terug naar de tekentafel te sturen' met dien verstande dat óók de psychiaters vertegenwoordigd door de NVvP actief betrokken dienen te worden bij de totstandkoming van een Nieuwe Beroepenstructuur. In het belang van onze patiënten en juist om de continuïteit en beschikbaarheid van goede geestelijke gezondheidszorg, in het bijzonder de psychotherapie, te kunnen garanderen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'David Con', enclosed within a faint, light blue circular outline.

David Con
psychiater & psychotherapeut BIG

D.G.A. Con
Cortenstraat 7
6211 HT Maastricht